

R O M Â N I A
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
Secția I civilă

Decizia nr. 2322/2018

Ședința publică din data de 7 iunie 2018

Deliberând asupra cauzei de față, constată următoarele:

Prin sentința civilă nr. 360 din 12 martie 2015, Tribunalul București, secția a IV-a civilă, a admis în parte cererea de chemare în judecată formulată de reclamantul A., în contradictoriu cu pârâta B., a constatat caracterul ilicit al faptelor imputate pârâtei, care a susținut că reclamantul ar fi afirmat "Dacă nu te lupți să păstrezi Ministerul Justiției, îmi va fi imposibil să-mi conving oamenii să te susțină. Este foarte posibil că vei pierde mult din susținerea mediatică a D. chiar dacă pentru noi nu vei fi un adversar și nu cred că îți folosește o asemenea perspectivă dacă mai vrei să ajungi președinte al României. Cedarea asta îți va provoca probleme mari și în partid - i-ar fi spus domnul A. domnului E. - iar noi, chiar dacă nu îți susținem adversarii, și știi că am interzis prezența la F. a contestatorilor tăi, nu vom putea să nu mediatizăm pe post anumite tulburări din G.", precum și că "Practic este un șantaj cu susținerea mediatică a D." și "Cum i-a șantajat A. pe E.", în cadrul emisiunii Ediție specială difuzată pe postul de televiziune H., în data de 2-04.2013; a respins ca neîntemeiate capetele de cerere referitoare la obligarea pârâtei B. la plata sumei de 250.000 euro pentru prejudiciile aduse imaginii, onoarei, reputației și prestigiului reclamantului A., precum și la obligarea pârâtei la difuzarea dispozitivului hotărârii pe postul de televiziune H.; a obligat pârâta la publicarea, pe proprie cheltuială, a dispozitivului prezentei hotărâri, în trei ziare de circulație națională, respectiv I., J. și K., după rămânerea definitivă a acesteia; a respins ca neîntemeiată cererea de publicare a hotărârii judecătorești în integralitate; a respins cererea de chemare în garanție formulată de pârâta C., în contradictoriu cu chemații în garanție S.C. L. S.R.L., M., N. și O., ca neîntemeiată.

Prin Decizia nr. 759/A din 20 octombrie 2016, Curtea de Apel București, secția IV-a civilă, a respins, ca nefondat, apelul reclamantului A. declarat împotriva sentinței civile nr. 360 din 12 martie 2015, pronunțată de Tribunalul București, secția a IV-a civilă, în contradictoriu cu intimații chemați în garanție S.C. L. S.R.L., M., N., O. A admis apelul apelantei pârâte B. și a schimbat în parte sentința apelată, în sensul că a respins în totalitate acțiunea principală ca neîntemeiată. A respins, ca rămasă fără obiect, cererea de chemare în garanție. A menținut restul dispozițiilor sentinței și a obligat apelantul reclamant la plata către apelanta pârâtă a sumei de 1.200 RON cheltuieli de judecată în apel.

Împotriva acestei decizii, la data de 16 octombrie 2017 (data depunerii la oficiul poștal) a formulat recurs recurentul-reclamant A., Calea de atac a fost înregistrată pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție, secția I civilă, la data de 9 noiembrie 2017 și repartizată aleatoriu, spre soluționare, Completului nr. 12 filtru.

În motivarea cererii de recurs, recurentul-reclamant a susținut că hotărârea pronunțată de instanța de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază.

Astfel, a invocat prevederile art. 425 alin. (1) lit. b) C. proc. civ., conform cărora hotărârea se dă în numele legii și trebuie să cuprindă, printre alte elemente, motivele de fapt și de drept care au format convingerea instanței, precum și cele pentru care s-au înlăturat cererile și susținerile părților. A arătat că, potrivit prevederilor art. 488 pct. 6 C. proc. civ. raportate la dispozițiile art. 425 alin. (1) lit. b) din același act normativ, exigența motivării impune prezentarea coerentă și efectivă a examenului critic al magistratului de natură să susțină rezultatul deliberării, dar și concordanța argumentelor în raport cu aspectele deduse judecării de către părți.

Recurentul-reclamant s-a prevalat în susținerea recursului și de dispozițiile art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, în raport de care instanțele de judecată sunt obligate să își motiveze deciziile.

În acest sens, a susținut că, deși prin actele procesuale depuse în apel s-a solicitat analizarea aspectelor ținând de constatarea unei fapte ilicite, în contradictoriu cu cine poate fi realizată; faptele ilicite reprezentate de încălcarea obligațiilor deontologice și prezentarea unor știri neadevărate, în raport de dispozițiile legale incidente invocate - încălcarea art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și alte acte internaționale, a Constituției României, când intervine, potrivit legii, răspunderea pentru fapta proprie și când intervine răspundere pentru fapta altuia; condițiile cesiunii de obligații potrivit art. 1599 din C. civ. imposibilitatea limitării răspunderii intimitei atât din perspectiva cuantumului, cât și din perspectiva persoanei care răspunde conform art. 1355 din C. civ. dispozițiile contractului nr. x din 19.12.2011, cu precădere cele din cap. VII, neindicarea textelor de lege în baza cărora perfectarea contractului nr. x din 19.12.2011 reprezintă cauza exoneratoare de răspundere; inopozabilitatea față de recurent a dispozițiilor

contractului în cauză, se constată că motivarea instanței de apel este extrem de succintă, iară nicio referire la aspectele menționate, fapt care face ca decizia să fie criticabilă din perspectiva legalității, în măsura în care nu oferă transparență asupra silogismului juridic care să explice și să justifice dispozitivul și nu arată, la situația și aspectele concrete supuse judecării, care a fost parcursul logic al concluziei exprimate.

Așadar, instanța de apel nu a tăcut altceva decât să constate îndeplinirea condițiilor pentru angajarea răspunderii civile delictuale prin realizarea unui examen ai dispozițiilor contractului nr. x din 19.12.2011 (contract care nu produce niciun efect față de recurent și prin care, în conformitate cu dispozițiile C. civ., nu putea fi înlăturată răspundere civilă delictuală a intimatei), rară însă a analiza și celelalte aspecte invocate în apel, într-adevăr, instanța nu este întotdeauna datoare să analizeze separat fiecare susținere a părților, putând selecta sau grupa argumentele utile în soluționarea cauzei, dar ignorarea completă a acestora și neindicarea unui text de lege în baza căruia să se rețină opozabilitatea și aplicabilitatea dispozițiilor contractului nr. x din 19.12.2011 față de recurentul-reclamant, în lipsa formulării unor astfel de motive de apel de către intimata-pârâtă, echivalează cu lipsa accesului la justiție.

În cauză, instanța de apel nu a luat în considerare nicio probă administrată. Concluziile acesteia nu au fost fundamentate pe stabilirea unei corecte stări de fapt sau pe maniera în care legea devine incidentă în cauză. Din ansamblul probatoriu administrat rezultă altă situație de fapt și de drept în legătură cu persoana răspunzătoare pentru afirmațiile făcute la adresa recurentului-reclamant.

Omișiunea instanței de apel de a cerceta și verifica susținerile recurentului-reclamant, dar și dispozițiile legale relevante, în raport de susținerile intimaților-pârâți, echivalează cu lipsa analizei cauzei și cu nesoluționarea acesteia printr-un procedeu real și efectiv, de confruntare a afirmațiilor părților cu înscrisurile aflate la dosar, de stabilire a unei situații de fapt și de drept ca rezultat al unei aprecieri conexe naturii, complexității și circumstanțelor cauzei.

În aceste condiții, potrivit dispozițiilor art. 497 C. proc. civ., recurentul-reci amant a solicitat admiterea recursului, casarea în tot a deciziei pronunțate de instanța de apel și trimiterea cauzei, spre rejudecare, instanței de apel.

Un alt motiv de recurs invocat de recurentul-reclamant a vizat faptul că hotărârea pronunțată de instanța de apel cuprinde motive contradictorii.

A arătat că instanța de apel, deși a reținut că aspectele dezvoltate în considerente reprezintă chestiuni relevante din perspectiva stabilirii cadrului procesual pasiv (pag. 15, paragraful 2 din decizie), a respins cererea de chemare în judecată, ca neîntemeiată, și nu ca fiind formulată împotriva unei persoane fără calitate procesuală pasivă.

Contradictorialitatea motivelor deciziei pronunțate de instanța de apel rezidă, de asemenea, din faptul că aceasta a reținut că dispozițiile contractului nr. x din 19.12.2011 și ale Legii nr. 504/2002 sunt relevante sub aspectul stabilirii limitelor și întinderii răspunderii civile delictuale, deși a considerat că aceste aspecte ar fi utile pentru stabilirea cadrului procesual sau a inexistenței uneia dintre condițiile necesare constatării răspunderii civile delictuale, respectiv a inovăției.

Recurentul-reclamant a criticat decizia recurată și din perspectiva faptul că instanța de apel a încălcat regulile de procedură a căror nerespectare atrage sancțiunea nulității, în motivarea acestei critici, recurentul-reclamant a învederat că instanța de apel a soluționat cauza cu încălcarea dispozițiilor art. 478 C. proc. civ., dar și a principiului disponibilității.

A susținut că, deși intimata a solicitat în apel să se constate că dispozițiile Legii nr. 504/2002 sunt inaplicabile și că instanța de apel este obligată să analizeze pricina prin raportare la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, C. civ. și Constituție, instanța de apel a făcut trimitere cauza doar la dispozițiile Legii nr. 504/2002, fără să cerceteze cauza și prin prisma celor solicitate atât de către intimată, cât și de către recurent în această fază procesuală,

Recurentul-reclamant a invocat și încălcarea și aplicarea greșită a prevederilor art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și a dispozițiilor art. 1349 C. civ.

A arătat că, deși instanța de fond a constatat că sunt întemeiate susținerile sale privind îndeplinirea condițiilor pentru angajarea răspunderii civile delictuale, reglementată de art. 1349 C. civ., urmare depășirii limitelor dreptului la libertatea de exprimare prevăzut de art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, instanța de apel nu a examinat aceste aspecte, reținând, în mod nelegal, ca răspunderea pentru încălcarea acestor din urmă prevederi legale nu poate fi reținută în sarcina intim atei-pârâte.

Or, titularul licenței audiovizuale nu poate răspunde pentru încălcarea dispozițiilor art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, răspunderea revine realizatorului emisiunii/moderatorului/persoanei care a realizat afirmațiile la adresa recurentului și nu persoanei juridice S.C. L. S.R.L.

În ceea ce privește răspunderea civilă delictuală a intimitei-chemate în garanție S.C. L. S.R.L., a susținut că aceasta poate fi considerată cel mult subsidiară, putând fi supusă examinării din perspectiva îndeplinirii condițiilor privind fapta ilicită, prejudiciul, legătura de cauzalitate și vinovăția numai ulterior sau cel mult concomitent atragerii răspunderii formatorului de opinie pentru depășirea limitelor libertății de exprimare.

Pentru stabilirea regimului juridic și a condițiilor în care poate fi antrenată răspunderea, instanța de apel avea obligația de a analiza aceste aspecte prin raportare la cauza cererii introductive a recurentului-reclamant, respectiv constatarea faptei ilicite reprezentată de difuzarea unor informații în legătură cu recurentul și repararea prejudiciului pretins suferit urmare a încălcării limitelor libertății de exprimare de către formatorul de opinie, respectiv a încălcării obligațiilor deontologice și a altor dispoziții legale prevăzute în tratate internaționale și Constituție.

Pomind de la cauza cererii de chemare în judecată, reprezentată de constatarea faptei ilicite și repararea prejudiciului, trebuie reținut că intimitei-chemate în garanție S.C. L. S.R.L. nu îi poate fi atrasă răspunderea pentru fapta proprie. Existența sau inexistența unor fapte ilicite pentru antrenarea răspunderii pentru fapta proprie nu poate fi analizată prin raportare la îndatoririle și responsabilitățile care revin jurnaliștilor, în temeiul prevederilor art. 10 din Convenție sau din Codul deontologic. Prin urmare, eventualul prejudiciu de imagine cauzat prin depășirea limitelor reglementate de art. 10 din Convenție poate atrage răspunderea pentru fapta proprie numai a jurnalistului, intimata-chemată în garanție S.C. L. S.R.L. putând fi obligată la repararea eventualului prejudiciu de imagine cauzat numai ca urmare a răspunderii sale pentru fapta prepusului.

Recurentul-reclamant a invocat, de asemenea, aplicarea greșită a dispozițiilor art. 1355 C. civ., din interpretarea cărora rezultă că răspunderea pentru prejudiciile cauzate prin faptele ilicite descrise în cuprinsul cererii de chemare în judecată nu putea fi limitată sau înlăturată, din perspectiva persoanelor răspunzătoare, a cuantumului și întinderii prejudiciului, pe baza unui contract încheiat între intimata-chemată în garanție S.C. L. S.R.L. și intimata-pârâtă. Or, prin soluția dispusă, contrar prevederilor art. 1355 C. civ., instanța de apel a considerat ca răspunderea recurente-pârâte a fost înlăturată prin contractul nr. x din 19.12.2011.

Un alt motiv de recurs a vizat aplicarea și interpretarea greșită a prevederilor art. 1280 C. civ., potrivit cărora "contractul produce efecte numai între părți, dacă prin lege nu se prevede altfel". Contrar legii, instanța de apel a considerat contractul nr. x din 19.12.2011 încheiat între titulara licenței audiovizuale și intimată ca fiind opozabil recurentului, deși acesta din urma nu era parte în acest contract și nici nu și-a exprimat consimțământul cu privire la cesionarea obligațiilor intimitei către S.C. L. S.R.L. De altfel, acest contract a fost făcut public față de recurent cu ocazia soluționării prezentei cauze și nu anterior înregistrării cererii de chemare în judecată, astfel încât acesta nu poate produce efecte față de ei.

Conform clauzelor contractului nr. x din 19.12.2011, răspunderea pentru faptele ilicite expuse în cererea de chemare în judecată aparține intimitei-pârâte, în cap. VIII subcapitolul VIII fiind expres prevăzută răspunderea sa:

"Autorul este exclusiv și integral răspunzător pentru modul de realizare a creațiilor și pentru conținutul operelor, asumându-și obligația de a repara în totalitate orice prejudiciu produs din această cauză beneficiarului sau oricărui terț".

Un ultim motiv de recurs se referă la aplicarea greșită a prevederilor art. 1381 și art. 1599 C. civ. Recurentul-reclamant a susținut că cele din urmă dispoziții legale se aplică și în cazul reparării prejudiciului cauzat urmare intervenției răspunderii civile delictuale, în conformitate cu dispozițiile art. 1381 C. civ. Din interpretarea acestor prevederi legale rezultă că răspunderea debitorului obligației de reparare a prejudiciului cauzat prin fapta proprie poate fi transmisă către terțe persoane, dar doar cu acordul expres al creditorului.

Or, în cauză, cu încălcarea dispozițiilor art. 1381 și art. 1599 C. civ., instanța de apel a considerat că pentru fapta proprie a intimitei-pârâte răspunderea a fost transmisă către intimata-chemată în garanție L. S.R.L., conform contractului nr. x din 19.12.2011, deși recurentul-reclamant nu și-a dat acordul în legătură cu transmiterea obligației privind repararea prejudiciului către S.C. L. S.R.L.

În drept, recursul a fost întemeiat pe prevederile art. 488 pct. 5, 6 și 8 C. proc. civ.

Prin rezoluția din 15 noiembrie 2017, Completul nr. 12 filtru a dispus comunicarea cererii de recurs intimaților, cu mențiunea că au obligația de a formula întâmpinare în termen de 30 de zile de la comunicare, potrivit prevederilor art. 17 alin. (3) coroborate cu cele ale art. 15 alin. (3) din Legea nr. 2/2013. În cazul în care intimata-pârâtă și intimați i-chemată în garanție vor depune întâmpinări, a dispus ca aceste să se comunice recurentul ui-reci amant, cu mențiunea că are obligația de a depune răspuns la întâmpinare, în termen de cel mult 10 zile de la data comunicării, conform dispozițiilor art. 17 alin. (3) coroborate cu cele ale art. 15 alin. (4) din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea

instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind C. proc. civ. După efectuarea procedurilor de comunicare, a dispus întocmirea raportului asupra admisibilității în principiu a recursului, potrivit art. 493 alin. (2) din C. proc. civ.

Prin întâmpinarea formulată în termenul legal, la data de 21 decembrie 2017 (data poștei), intimații-chemați în garanție S.C. L. S.R.L., M., N. și O. au invocat excepția tardivității recursului, iar, pe fondul căii de atac, au solicitat respingerea acesteia, ca nefondată, și obligarea recurentului-reclamant la plata cheltuielilor de judecată ocazionate de proces, în susținerea excepției tardivității recursului, intimații-chemați în garanție au arătat că Decizia civilă nr. 759/A din 20 octombrie 2016, pronunțată de Curtea de Apel București, secția IV-a civilă, a fost comunicată părților la 13 septembrie 2017. Recursul formulat în cauză a fost înregistrat pe rolul Curții de Apel București, secția a IV-a civilă, la 18 octombrie 2017, potrivit informațiilor care se regăsesc pe portalul instanței.

Prin întâmpinarea formulată la data de 22 decembrie 2017 (data depunerii la oficiul poștal), intimata-pârâtă B. a solicitat respingerea recursului, ca nefondat.

La data de 15 ianuarie 2018, recurentul-reclamant A. a depus, în termen procedural, răspuns la întâmpinarea formulată de intimații-chemați în garanție S.C. L. S.R.L., M., N. și O., prin care a solicitat respingerea excepției tardivității recursului, susținând că acesta a fost declarat la data de 16 octombrie 2017, în termenul prevăzut de art. 485 alin. (1) C. proc. civ., calculat conform prevederilor art. 181 alin. (1) pct. 2 și alin. (2) C. proc. civ. Cu privire la fondul recursului, a solicitat admiterea acestuia și trimiterea cauzei, spre rejudecare, instanței de apel.

În cauză s-a procedat la întocmirea raportului cu privire la admisibilitatea în principiu a recursului formulat de recurentul-reclamant A. împotriva Deciziei civile nr. 759/A din 20 octombrie 2016, pronunțată de Curtea de Apel București, secția IV-a civilă.

În opinia raportorului, față de conținutul dispozițiilor art. 488 alin. (1) pct. 6 și 8 C. proc. civ., recursul a fost apreciat drept admisibil în principiu.

Conform rezoluției din 22.02.2018, s-a dispus comunicarea raportului, ulterior fiind formulat, un punct de vedere de către recurentul-reclamant A.

Cererea de recurs a fost legal timbrată cu suma de 200 RON, potrivit art. 24 alin. (1) și (2) teza a II-a din O.U.G. nr. 80/2013.

La data de 27.04.2018, Înalta Curte de Casație și Justiție a respins excepția tardivității recursului, invocată de intimata-chemată în garanție S.C. L. S.R.L., a admis în principiu recursul declarat de recurentul-reclamant A. împotriva Deciziei civile nr. 759/A din 20 octombrie 2016, pronunțată de Curtea de Apel București, secția IV-a civilă.

În recurs nu s-au administrat probe noi.

Examinând criticile formulate, cu referire la dispozițiile art. 488 alin. (1) pct. 5, 6 și 8 C. proc. civ., Înalta Curte reține următoarele:

Conform art. 488 alin. (1) C. proc. civ., "Casarea unor hotărâri se poate cere numai pentru următoarele motive de nelegalitate; 5. când, prin hotărârea dată, instanța a încălcat regulile de procedură a căror nerespectare atrage sancțiunea nulității; 6. când hotărârea nu cuprinde motivele pe care se întemeiază sau când cuprinde motive contradictorii ori numai motive străine de natura cauzei; 8. când hotărârea a fost dată cu încălcarea sau aplicarea greșită a normelor de drept material".

În cauză, printr-un prim motiv de recurs recurentul-reclamant invocă, pe de o parte, lipsa de motivare a hotărârii recurate, iar, pe de altă parte, motivarea contradictorie a deciziei atacate, critici subsumate prevederilor art. 488 pct. 6 C. proc. civ.

Dispozițiile art. 425 alin. (1) lit. b) C. proc. civ. reglementează, în mod imperativ, obligativitatea motivării hotărârii judecătorești, care trebuie realizată într-o manieră clară și coerentă, fiind indispensabilă pentru controlul exercitat de jurisdicția ierarhic superioară și constituind, printre altele, o garanție împotriva arbitrarului pentru părțile litigante, întrucât le furnizează dovada că cererile și mijloacele lor de apărare au fost riguros analizate.

Înalta Curte reține, din perspectivă teoretică, că un proces civil finalizat prin hotărârea care dezleagă fondul, cu garanțiile date de art. 6 paragraf 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, include printre altele dreptul părților de a fi în mod real "ascultate", adică în mod corect examinate de către instanța sesizată. Aceasta implică mai ales în sarcina

instanței obligația de a proceda la un examen efectiv, real și consistent al mijloacelor, argumentelor și elementelor de probă ale părților, cei puțin pentru a le aprecia relevanța în determinarea situației de fapt. Obligația de motivare impune o apreciere întotdeauna atașată de natura cauzei și de circumstanțele acesteia. Motivarea unei hotărâri este înțeleasă ca un silogism logic, de natură a explica inteligibil hotărârea luată, ceea ce nu înseamnă un răspuns exhaustiv al tuturor argumentelor aduse de parte - dar nici ignorarea lor, ci un răspuns ai argumentelor fundamentale, al acelor care sunt susceptibile, prin conținutul lor, să influențeze soluția.

Or, instanța de apel nu a reținut și nici nu a înlăturat susținerile reclamantului formulate drept apărări în apel, prin întâmpinare, și nu a explicat de o manieră convingătoare raționamentul juridic pe care l-a adoptat, așa încât hotărârea sa nu creezează transparență asupra silogismului judiciar care trebuie să explice și să justifice dispozitivul și în raport de care să poată fi realizat controlul judiciar.

Totodată, Înalta Curte constată că contradicția la care se referă art. 488 alin. (1) pct. 6 C. proc. civ., atunci când privește doar considerentele, trebuie să fie una de natură să conducă spre concluzia că hotărârea este practic nemotivată, asemenea situații întâlnindu-se atunci când din unele considerente rezultă temeinicia cererii, iar din altele, netemeinicia, sau atunci când se reține caracterul fondat concomitent a două cereri, cu toate că ele s-ar exclude reciproc. Judecătorii sunt datori să arate în cuprinsul hotărârii, motivele de fapt și de drept în temeiul cărora și-au format convingerea, precum și cele pentru care s-au înlăturat cererile părților. Ca atare, considerentele reprezintă un element necesar al oricărei hotărâri judecătorești, motivarea de fapt și de drept fiind indispensabilă acestui important act procedural. Îndatorirea de a motiva coerent și unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între considerente sau între unele considerente și dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabili, în fața eventualului arbitrar judiciar, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

Fără arătarea motivelor și a probelor nu se poate exercita controlul judiciar, astfel că instanța pronunță o soluție nelegală care este supusă casării.

În speță, reclamantul A. a solicitat, în contradictoriu cu pârâta S.C. L. S.R.L., în calitate de titulară a licenței postului de televiziune H. și pârâta B., în calitate de realizator și moderator al emisiunii "Ediție specială", difuzată de postul de televiziune H. în data de 02 aprilie 2013, începând cu orele 21:00, ca, prin hotărârea ce se va pronunța, să se constate că susținerea pârâtei potrivit căreia reclamantul ar fi afirmat "Dacă nu te lupți să păstrezi Ministerul Justiției, îmi va fi imposibil să-mi conving oamenii să te susțină. Este foarte posibil că vei pierde mult din susținerea mediatică a D. chiar dacă pentru noi nu vei fi un adversar și nu cred că îți folosește o asemenea perspectivă dacă mai vrei să ajungi președinte al României. Cedarea asta îți va provoca probleme mari și în partid - i-ar fi spus domnul A. domnului E. - iar noi, chiar dacă nu îți susținem adversarii, și știi că am interzis prezența la F. a contestatorilor tăi, nu vom putea să nu mediatizăm pe post anumite tulburări din G." din cadrul emisiunii "Ediție specială" difuzată de postul de televiziune H. în data de 02 aprilie 2013; afirmația pârâtei "Practic este un șantaj cu susținerea mediatică a D.", precum și afirmațiile "Cum l-a șantajat A. pe E." "Mesajul lui A. pentru E." "Ce i-a spus la telefon A. lui E.", afișate sub formă de scroll în timpul aceleiași emisiuni, reprezintă fapte ilicite prin care a fost afectată onoarea și reputația reclamantului, de natură a angaja răspunderea civilă delictuală atât a S.C. L. S.R.L., pentru faptă proprie și în calitate de comitent, cât și a pârâtei, în calitate de prepus să se dispună obligarea pârâtelor la plata, în solidar, a sumei de 250.000 euro, pentru prejudiciile aduse imaginii, onoarei, reputației și prestigiului reclamantului.

În motivarea cererii, reclamantul a arătat în esență, că prin declarațiile neadevărate și nesusținute de probe, făcute în cadrul emisiunii menționate, sub titlul Breaking News, difuzată de o televiziune publică, cu o audiență semnificativă și cu un impact semnificativ asupra opiniei publice din România, s-a săvârșit fapta ilicită cauzatoare de prejudicii de către pârâte, fiind îndeplinite condițiile angajării răspunderii civile delictuale ale acestora (pentru faptă proprie și pentru fapta prepusului), fiind încălcat dreptul reclamantului la imagine, prestigiu și onoare.

Fapta ilicită este reprezentată de afirmațiile speculative, neadevărate și denigratoare despre acțiunile reclamantului. Astfel de afirmații nu urmăresc exprimarea unei simple opinii sau informarea publicului, fiind depășit dreptul de exprimare a unei opinii care să aibă la bază informații reale, susținute de probe, ci urmăresc influențarea percepției asupra imaginii reclamantului.

Legătura de cauzalitate între fapta ilicită și atingerea adusă drepturilor personal-nepatrimoniale ale reclamantului rezulta din chiar săvârșirea faptei ilicite de defăimare și denigrare prin afirmațiile făcute în public și prin difuzarea acestor afirmații în cadrul unui post public de televiziune.

S-a invocat încălcarea obligațiilor legale prevăzute în Legea audiovizualului nr. 504/2002, Codul de reglementare a conținutului audiovizualului (Decizia nr. 220/2011), Constituția României, C. civ., reglementările europene privind etica

jurnalistică (inclusiv art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului).

Ulterior, reclamantul a depus la dosarul cauzei o cerere prin care acesta a înțeles să renunțe la judecata acțiunii în contradictoriu cu pârâta S.C. L. S.R.L., judecata urmând să se desfășoare împotriva pârâtei B., invocându-se culpa proprie a acestei părți în producerea prejudiciului creat reclamantului.

Prin sentința civilă nr. 360 din 12 martie 2015, Tribunalul București, secția a IV-a civilă, a reținut caracterul ilicit al faptelor imputate pârâtei B., respectiv îndeplinirea a două dintre condițiile răspunderii civile delictuale în persoana acestei părți, fapta ilicită și vinovăția, dar a apreciat că reclamantul nu a făcut dovada producerii unui prejudiciu pentru angajarea răspunderii civile delictuale a pârâtei B.

Împotriva acestei sentințe au declarat apel reclamantul A. și pârâta B.

Criticile formulate de către reclamant au vizat capătul de cerere având ca obiect obligarea pârâtei la plata sumei de 250.000 euro cu titlu de daune morale pentru fapta al cărei caracter ilicit a fost constatat prin sentința apelată.

Prin apelul declarat în cauză, apelanta-pârâtă a arătat că, după modificarea cererii de chemare în judecată, urmare a renunțării față de societatea care a realizat difuzarea emisiunilor contestate, instanța de fond avea obligația identificării cadrului legal aplicabil, precum și de a analiza conduitei intimatului-reclamant în raport de faptele ilicite invocate. A mai susținut că instanța de fond a identificat în mod eronat calitatea acesteia de furnizor de servicii media, ca nu este aplicabil cadrul legislativ din materia audiovizualului în situația de față, ci prevederile C. civ., cele constituționale și ale Convenției Europene a Drepturilor Omului.

Prin întâmpinarea depusă în apel, reclamantul a învederat că pârâta avea a respecta, în calitate de jurnalist, obligațiile conferite de Codul deontologic al jurnalistului, Constituția României, C. civ., Convenția Europeană a Drepturilor Omului (art. 10), Legea audiovizualului nr. 504/2002, alte documente internaționale. A prezentat argumentele care conduc la această concluzie.

Examinând considerentele deciziei recurate, Înalta Curte constată că instanța de apel reține că apelul pârâtei B. trebuie analizat cu prioritate sub aspectul criticat, al neidentificării în primă instanță a cadrului legal aplicabil cererii de chemare în judecată, în situația în care reclamantul a renunțat la acțiune față de S.C. L. S.R.L., însă, ulterior, verifică îndeplinirea condițiilor răspunderii civile delictuale în persoana pârâtei B. prin prisma raportului de prepușenie existent între aceasta și S.C. L. S.R.L. determinat de Legea audiovizualului nr. 504/2002 și contractul nr. x din 19.12.2011 încheiat între aceste părți.

Prin urmare, instanța de apel nu a făcut altceva decât să constate îndeplinirea condițiilor pentru angajarea răspunderii civile delictuale prin realizarea unui examen al dispozițiilor contractului nr. x din 19.12.2011, fără însă a analiza și celelalte aspecte invocate în apel prin cererile de apel ori prin întâmpinări, în sensul celor menționate anterior. De asemenea, nu a justificat, în drept, reținerea opozabilității și aplicabilitatea prevederilor contractului nr. x din 19.12.2011 față de recurentul-reclamant, în lipsa formulării unor astfel de motive de apel de către intimata-pârâtă, care, de altfel, a învederat că prezentele cauze îi sunt aplicabile prevederile C. civ., cele constituționale și ale Convenției Europene a Drepturilor Omului.

În atare condiții, omisiunea instanței de apel de a cerceta și verifica toate apărările recurentului-reclamant (în contrapondere cu cefe ale intimatedei-pârâte), dar și dispozițiile legale relevante, precum și prezentarea unor considerente contradictorii (cât privește legitimarea procesuală pasivă recunoscută pârâtei B. și soluția dată asupra fondului litigiului) echivalează cu nesoluționarea cauzei, ceea ce atrage aplicarea prevederilor art. 488 alin. (1) pct. 6 C. proc. civ., respectiv casarea hotărârii atacate.

În cauză, recurentul-reclamant a criticat decizia recurată și din perspectiva faptului că instanța de apel a încălcat regulile de procedură, făcând trimitere la prevederile art. 478 C. proc. civ. și la principiul disponibilității. A învederat că instanța de apel a analizat cauza doar prin raportare la dispozițiile Legii nr. 504/2002, tară să le cerceteze și pe cele invocate atât de către pârâtă, cât și de către reclamant în apel.

Înalta Curte apreciază că, deși se invocă incidența art. 488 alin. (1) pct. 5 C. proc. civ., în realitate recurentul-reclamant contestă legalitatea deciziei atacate pentru considerentele expuse anterior, analizate potrivit art. 488 alin. (1) pct. 6 C. proc. civ.

În concluzie, față de motivul ce determină casarea cu trimitere, respectiv nemotivarea/motivarea contradictorie a hotărârii recurate, Înalta Curte apreciază că critica privind nerespectarea dispozițiilor de drept material, încadrată în motivul prevăzut de art. 488 alin. (1) pct. 8 C. proc. civ., nu mai poate fi analizată, întrucât, în lipsa considerentelor

formulate potrivit dispozițiilor art. 425 alin. (1) lit. b) C. proc. civ., instanța de recurs se află în imposibilitatea exercitării controlului de legalitate specific căii extraordinare de atac. La rejudecare se va ține însă seama și de aspectele de nelegalitate formulate.

Pentru aceste considerente, în aplicarea art. 496 alin. (2) C. proc. civ., Înalta Curte va admite recursul declarat de recurentul-reclamant A. împotriva Deciziei civile nr. 759/A din 20 octombrie 2016, pronunțată de Curtea de Apel București, secția IV-a civilă, va casa decizia recurată și va trimite cauza, spre rejudecare, aceleiași instanțe de apel.

PENTRU ACESTE MOTIVE

ÎN NUMELE LEGII

D E C I D E

Admite recursul declarat de recurentul-reclamant A. împotriva Deciziei civile nr. 759/A din 20 octombrie 2016, pronunțată de Curtea de Apel București, secția IV-a civilă.

Casează decizia recurată și trimite cauza, spre rejudecare, aceleiași instanțe de apel.

Definitivă.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 7 iunie 2018.